

Motion till riksdagen

1988/89:Kr221

av Martin Olsson och Karin Israelsson (båda c)

Ökat bidrag till samisk kultur

1983 tillsattes samerättsutredningen efter att direktiv utfärdats i september 1982 av c/fp-regeringen och den tillträdande socialdemokratiska regeringen utfärdat tilläggsdirektiv.

Samerättsutredningens uppgift är att mot bakgrund av samernas ställning som en urbefolkning som blivit minoritet inom sitt område bedöma vilka särskilda behov och rättigheter de har samt överväga att stärka samernas rättsliga ställning gällande rennärningen och att inrätta ett folkvalt samiskt organ samt att föreslå åtgärder för att stärka och utveckla det samiska språkets ställning.

Samerättsutredningen avgav 1986 delbetänkandet (SOU 1986:36) Samernas folkrättsliga ställning. I detta fastslås sammanfattningsvis att Sverige på folkrättsliga grunder har förpliktelser gentemot samerna på olika sätt. Utredningens slutsats är att samerna som inhemsk minoritet har rätt till en positiv särbehandling och att Sverige måste "sörja för att nödvändiga resurser tryggas för den samiska kulturens fortlevnad och utveckling". Med kultur avses i detta sammanhang såväl samernas traditionella näringar som kultur i mer begränsad betydelse.

Vi har velat ge denna bakgrund till vårt krav i denna motion om ett jämfört med regeringens förslag förhöjt anslag till samisk kultur för att erinra om att en sådan anslagspost måste bedömas ur ett betydligt vidare perspektiv än de flesta övriga anslagsposter.

Bidrag till olika former av samiska kulturaktiviteter utgår i allt väsentligt ur samefonden, som därvid disponerar de medel som anslås till fonden över statsbudgeten. Beslut om fördelning av dessa medel fattas av samefondens kulturdelegation. Medlen disponeras för dels olika projekt, dels som organisationsstöd till olika såväl lokala sameföreningar som samiska riksorganisationer. Eftersom det visat sig vara mycket svårt att för dessa ändamål få anslag ur allmänt tillgängliga fonder och motsvarande utgör de medel som står till samefondens kulturdelegations förfogande i allt väsentligt det stöd som utgår till samisk kultur.

I budgetpropositionen (bil. 10. F3. Bidrag till samisk kultur) redovisas att samefondens kulturdelegation föreslagit en höjning av anslaget med 983 000 kronor för kommande budgetår jämfört med årets anslag på 2 631 000 kronor. Delegationen pekar på behovet av dels 177 000 kronor som kompensation för kostnadsökningar, dels 806 000 kronor för ökade bidrag till vissa verksamheter. Det senare skulle medge ökat verksamhetsbidrag till bl.a. Riksorganisationen Same Ätnam och tidningen Samefolket (+ 453 000

kronor), ökade insatser på litteraturens och teaterns område (+ 150 000 kronor) samt att Samernas folkhögskola bör få möjlighet att pröva att ge särskilt vuxenstudiestöd (+ 200 000 kronor).

Mot. 1988/89
Kr221

Föredragande statsrådet hänvisar till att det i en enmansutredning pågår en översyn av den samiska kulturens fortbestånd och utveckling och vill begränsa anslagshöjningen till 185 000 kronor, varav 105 000 kronor bedöms som kompensation för prishöjningar.

Vad gäller kulturdelegationens äskanden vill vi framhålla att såväl Riksorganisationen Same Ätnam som tidningen Samefolket liksom Samernas folkhögskola arbetar under ekonomiskt pressade förhållanden och att de var för sig har mycket stor betydelse för "den samiska kulturens fortlevnad och utveckling".

Mot bakgrund av de av kulturdelegationen angivna behoven, samhällets ansvar för att stödja samisk kultur och att regeringen föreslår en uppräknings med 100 miljoner kronor för den statliga kulturpolitiken framstår den föreslagna höjningen av anslaget till samefonden som mycket blygsam.

I avvaktan på resultatet av enmansutredningens arbete, vilket kan leda till mer omfattande ökning av stödet till samisk kultur men som kan påverka anslag först under budgetåret 1990/91, vill vi föreslå att anslaget uppräknas med 800 000 kronor utöver vad regeringen föreslagit. Uppräkningen skulle då motsvara vad som kulturdelegationen föreslagit.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen till Bidrag till samisk kultur för budgetåret 1989/90 anslår 800 000 kronor utöver vad regeringen har föreslagit eller således 3 616 000 kronor.

Stockholm den 18 januari 1989

Martin Olsson (c)

Karin Israelsson (c)